

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/67360,Prezentacja-albumu-Jozef-Dowbor-Musnicki-1867-1937-Warszawa-19-marca-2019.html>
26.04.2024, 19:30

Prezentacja albumu „Józef Dowbor-Muśnicki 1867-1937” - Warszawa, 19 marca 2019

 **INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

zaprasza na prezentację albumu
**Rafała Sierchulę
Wojciecha Jerzego Muszyńskiego**
**Józef Dowbor-Muśnicki
1867-1937**

Udział wezmą autorzy
**dr Rafał Sierchula
dr Wojciech Jerzy Muszyński**

Prowadzenie
dr Kazimierz Krajewski
Instytut Pamięci Narodowej, Oddział IPN w Warszawie

**19 marca 2019 r. (wtorek)
godz. 17.30**

Spotkanie Historia Centrum Edukacyjne IPN
Im. Janusza Kuryki
Warszawa, ul. Marszałkowska 21/25

We wtorek 9 marca 2019 r. w warszawskim Przystanku Historia Centrum Edukacyjnym IPN zaprezentowany został najnowszy album IPN „Józef Dowbor-Muśnicki 1867-1937”.

Spotkanie z autorami publikacji dr. Wojciechem Muszyńskim i dr. Rafałem Sierchułą poprowadził dr Kazimierz Krajewski.

- Prezentowany album to kolejna praca autorów IPN poświęcona polskiemu wysiłkowi zbrojnemu na Wschodzie, który w historiografii zdominowała legenda czynu Legionów Piłsudskiego - powiedział, otwierając dyskusję, dr Kazimierz Krajewski.

- Generał Dowbór-Muśnicki pochodził z wielodzietnej rodziny szlacheckiej o korzeniach tatarskich. Przez blisko 50 lat był poza Polską, służył i budował karierę w armii carskiej, a jednak dzięki wartościom wpojonym mu przez matkę polskość była w nim cały czas żywa i gorąca - zauważył dr Rafał Sierchuła.

Prelegent zwrócił też uwagę na fakt, że gen. Dowbor-Muśnicki był jednym z najwyższej udekorowanych wojskowych w Polsce. Otrzymał on najwyższe odznaczenia rosyjskie, a także innych państw - jak Wielka Brytania, Włochy czy Łotwa. Nie został natomiast nigdy za życia uhonorowany jakimkolwiek odznaczeniem polskim. - To dość dziwne - mówił dr Sierchuła - zważywszy na fakt, że był to jeden z twórców naszej niepodległości w 1918 r. i naczelny dowódca wojsk Powstania Wielkopolskiego w 1919 r. Dopiero wiele lat po śmierci, już w III RP, otrzymał Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski, a w zeszłym roku prezydent Andrzej Duda odznaczył gen. Dowbora Orderem Orła Białego.

Dr Wojciech Jerzy Muszyński przedstawił m.in. okoliczności tworzenia I Korpusu Polskiego

w Rosji w 1917 r.:

- Krążyła po Piotrogradzie plotka jakoby generał Dowbor był jednym z kandydatów na stanowisko Naczelnego Wodza Armii Rosyjskiej. Nie wiemy dziś czy było tak rzeczywiście, natomiast wątpliwym jest, żeby Dowbor był zainteresowany przejęciem masy spadkowej po armii rosyjskiej. W tym samym czasie podjęto bowiem decyzję o tworzeniu Korpusu Polski, w którego skład mieli wejść Polacy z armii rosyjskiej. W toku uzgodnień z Rosjanami ustalono, że generał miał objąć dowództwo nad tym korpusem. Niestety polskie ugrupowania polityczne w Rosji były podzielone w kwestii tworzenia polskiego wojska. O ile konserwatyści i narodowi demokraci poparli tę ideę, to lewica, w tym także jej „niepodległościowa” część, konsekwentnie ją sabotowała. Polscy socjaliści uznali, że polskie wojsko w realiach rewolucji rosyjskiej jest zdradą idei rewolucji – mówił dr Muszyński.

Podsumowując dr Muszyński przypomniał, że spotkanie odbywa się w dniu imienin Józefa, co nie było przypadkowe. „Polska miała w 1918 r. trzech Józefów – żołnierzy: Dowbor-Muśnickiego, Hallera i Piłsudskiego. Różnica między nimi była taka, że Haller jako oficer usiłował z miernym skutkiem być politykiem; Piłsudski jako polityk i cywil – usiłował kreować się na żołnierza, choć nie miał żadnych do tego podstaw; zaś Dowbor-Muśnicki nigdy nie udawał kogoś kim nie był – pozostał zawsze żołnierzem i polityka go nie interesowała.”

Cały zapis spotkania będzie dostępny na profilu IPN TV oraz blogpress na YouTube.

Patroni medialni: TVP Historia, Radio Wnet, DoRzeczy, DoRzeczy Historia, Dzieje.pl, Nowy Czas Londyn, Polska Zbrojna Historia.

Album przedstawiający życie i dokonania generała Józefa Dowbora-Muśnickiego (1867–1937), twórcy Legionu Polskiego w czasie I wojny światowej, a potem dowódcy Powstania Wielkopolskiego. Zawiera ponad 260 zdjęć. Część z nich jest publikowana po raz pierwszy. Projekt graficzny: Elżbieta Waga-Krajewska.

Józef Dowbor-Muśnicki, twórca I Korpusu Polskiego w Rosji i Armii Wielkopolskiej, rówieśnik Piłsudskiego, wyrastał wprawdzie w podobnej atmosferze domu rodzinnego jak Marszałek, ale jakże inna była jego droga ku Niepodległej. Droga ta wiodła z Sandomierszczyzny przez Korpus Kadetów w Petersburgu, gdzie nauczył się, „jak należy z zaparciem się siebie zdecydowanie dążyć do raz powziętego celu” i elitarną Akademię Sztabu Generalnego, w której musiał udowadniać swoją wartość jako Polak, po służbę w zaborczej armii, rosyjskie awanse i ordery. Porzucił je, aby kroczyć szlakiem wytoczonym przez takich ludzi, jak Romuald Traugutt czy św. Rafał Kalinowski.

Widok powstańczej mogiły z 1863 r., gdzieś w rodzinnych stronach pod Sandomierzem – obraz obramowanego kopca, a obok niego wysmukłego krzyża zapadł w pamięć młodego

chłopca. Blisko pół wieku później, w Bobrujsku, w ten sam sposób – kopcem z krzyżem – upamiętnił swych poległych żołnierzy. Taki też kształt nadał odznace I Korpusu Polskiego, wiążąc Wojsko Polskie na Wschodzie z czynami powstańców styczniowych. Między Dnieprem a Berezyną stworzył małą Polskę. (Ze słowa wstępnego dr. Jarosława Szarka, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej)

Z albumu Wojciecha Jerzego Muszyńskiego i Rafała Sierchny „Józef Dowbor-Muśnicki 1867-1937”

Z albumu Wojciecha Jerzego Muszyńskiego i Rafała Sierchny „Józef Dowbor-Muśnicki 1867-1937”

Z albumu Wojciecha Jerzego Muszyńskiego i Rafała Sierchny „Józef Dowbor-Muśnicki 1867-1937”

Z albumu Wojciecha Jerzego Muszyńskiego i Rafała Sierchny „Józef Dowbor-Muśnicki 1867-1937”